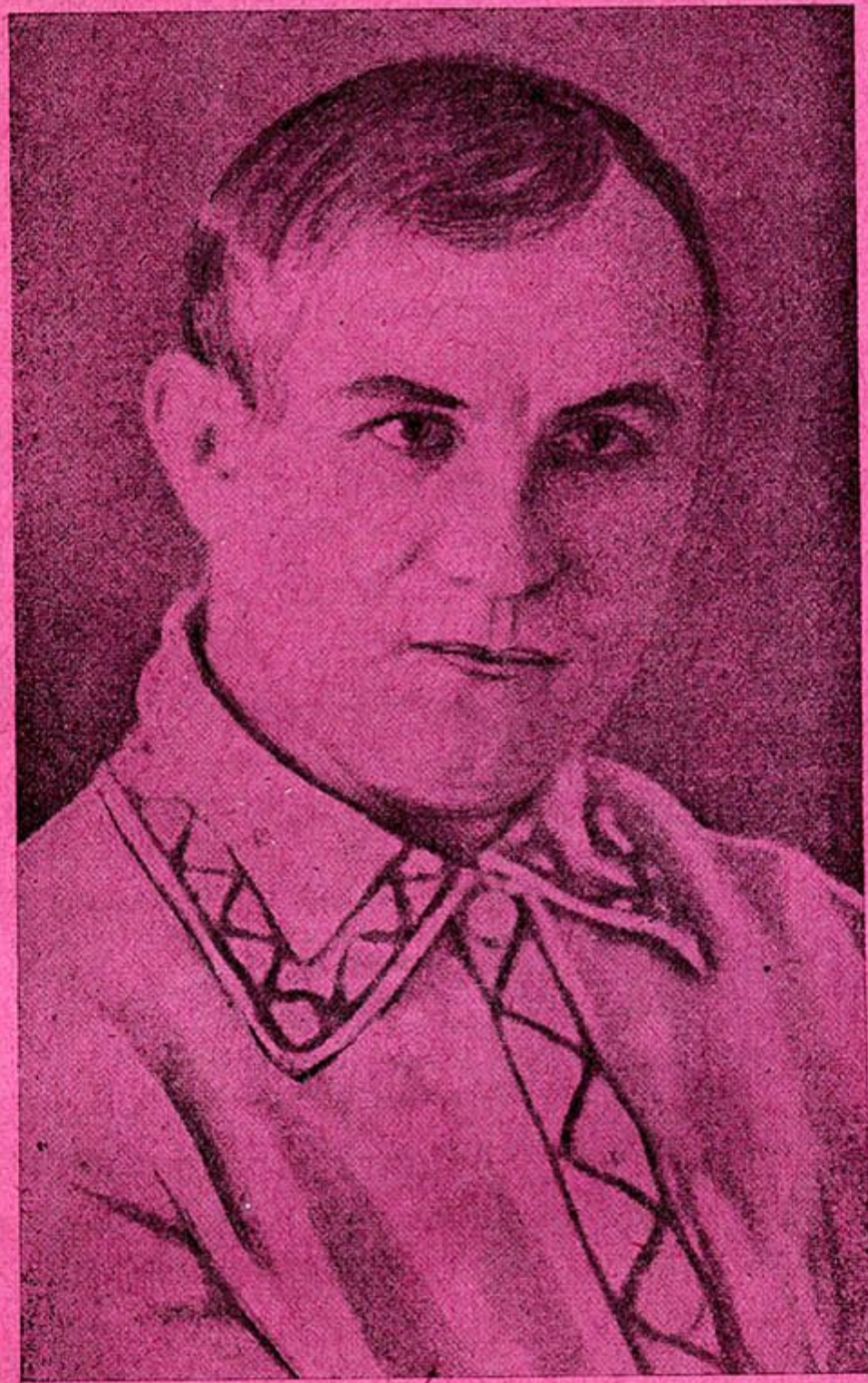

БЕЛАРУСКАЯ ШКОЛА У ЛАТВІІ

навукова - навуковы, пэдагогічны і літаратурна - грамадзкі штомесячнік

1911
2060-3

80
Г
О
Д
Б
е
л
а
р
у

Уладыслаў Галубок 1882—1932

П
Я
ЦЬ
Д
З
Е
С
Я
Т
Г
О
Д
З
Ь
Д
З
Е
У.
Г
А
Л
У
Б
К
А

С
К
А
Г
А
Т
Э
А
Т
Р
У

Прыжджом і мы сьвятлейшых дзен, як скончым строіць дом!

Г.Ч

К. Езавітаў — Выдатнага беларускага драматурга і артысту, гр. Уладыслава Галубка вітаемо з 50-тымі угодкамі! **Уладыслаў Галубок** — Вудучыня (верш). **А. Зуёўскі** — Дзвінская Дзяржаўная Беларускае Гімназія будзе і надалей працаваць у поўнай лічбе клясаў. **Беларускі вучыцель** — „У беларусаў мала актыўнасці!“. **Беларускае Навукова-Краязнаўчае Т-ва** — Дзе шукаць матар'ялы аб Янкі Купале. **Якубе Коласе і Беларускаім Адраджэньні**. — Дапамажэце адшукаць беларускіх народных сьпявакоў і сьпявачак! — Прыступайце да запісу беларускіх народных твораў! **К. Адраджэнец** — Сьвяткаваньне 50-тых угодкаў Янкі Купалы і Якуба Коласа у Рызе. **Прысутная** — Сьвяткаваньне юбілею Якуба Коласа ў Дзвінску. **А. Г.** — Сход Рады Беларускага Адзелу ў адзелах Міністра Асветы у справе Дзвінскае Беларускае гімназіі. **К. Ез.** — Беларускае жыцьцё у Літве. **Я. Райніс** — Сам (верш). **С. Сахарав** — Змагару Адраджэньцу (верш). **Пятро Сакол** — Латгалія. **Адрывак з паэмы „Латгаліяда“**. **Т-ва Беларускае Моладзі** — Хроніка працы Т-ва. **Хроніка** беларускага жыцьця у Латвіі. **Ул. Гусаревіч** — Агульны Сход Т-ва Беларускага Тэатру.

Абвяшчаецца падпіска на 1933 год

на адзіны ў Балтыцы беларускі штотомесячнік

„БЕЛАРУСКАЯ ШКОЛА У ЛАТВІІ“

папулярна-навуковы, пэдагогіч. і літаратурна-грамадзкі часопіс

«**Беларуская Школа у Латвіі**» асьвятляе пераважна жыцьцё беларускіх школ і грамадства у Латвійскай Рэспубліцы, але апроч таго дае м. йсца аглядам беларускага жыцьця у Літве, у Заходняй Беларусі (пад Польшчай), у Беларускай Радавай Сацыялістычнай Рэспубліцы, ува Усходняй Беларусі (беларускія часткі Смаленшчыны, Пскоўшчыны і Браншчыны), а таксама і жыцьцё беларусаў у іншых краях.

«**Беларуская Школа у Латвіі**» працуе у цесным кантакце з Беларускаім Навукова-Краязнаўчым Т-вам у Латвіі і зьмяшчае навукова-краязнаўчыя працы гэтага Т-ва ды публікуе матар'ялы з народнае беларускае творчасці, сабраныя у Латгаліі і Ілукштаншчыне, сярод пражываючага тутака беларускага сялянства.

«**Беларуская Школа у Латвіі**» у наступным 1933 г. зьмесьціць шэраг стацей пэдагогічнага характару, як па пытаньням тэорэтычным, так і зьвязаным з штодзённаю практыкаю беларускіх школ. Зьвернута будзе увага і на тое, каб трымаць беларускае настаўніцтва у курсе працы „Т-ва беларускіх вучыцялёў у Латвіі“, а таксама і іншых вучыцельскіх аб'яднаньняў у Латвіі, у Літве, Эсьціі ды у іншых краінах.

Падпіска на „**Беларускую Школу у Латвіі**“ выносіць:

за год, з перасылкаю, у Латвіі, Літве, Эсьціі	— 5 латаў,
за паўгода	— 3.50.
за месяц	— 0.50 сант.;
за год, з перасылкаю, у іншыя дзяржавы	— 2 амер. даляры,
за паўгода	— 1. — ам. даляр.

Тыя грамадзяне, што загадзя, да 20 сьнежня 1932 году, перашлюць адразу усю падпісную плату за 1933 год, атрымаюць, як **безграшовы** дадатак, у прэмію гэтакія кніжыцы: 1) **К. Езавітаў** — „Беларусы у Літве“, 2) **К. Езавітаў** — „Беларусы у мінулым і сучасным“ і **А. Пажытпаў** — „Нарысы тэорыі каапэрацыі“.

Грашовыя пераводы і карэспандэнцыю накіроўваць трэба на адрас: *Latvijā, Rīgā, Elija ielā, 20., dz. 25.* „**Bielaruskaja Škola u Latvii**“ **Redakcijai.**

Матар'ялы, якія накіроўваюцца для друку, павінны быць напісаны чытэльна ад рукі, або надрукаваны, пры магчымасьці, на пішучай машыцы. Пісаць і друкаваць трэба толькі на адным баку аркуша.

Беларускае Выдавецтва у Латвіі.

05
96

19 чн
2060

БЕЛАРУСКАЯ ШКОЛА У ЛАТВІІ

папулярна - навуковы, пэдагагічны і літаратурна - грамадзкі штотомесячнік

Падпісная плата
ў Латвіі, Літве, Эстоніі і Зах. Беларусі: за год—5 лат., за паўгода—3 л. 50 с., асобны нумар—50 сант. У іншых краінах: за год—2 ам. дал. Падпісную плату пасылаць на бягучы рахунак часопіса: „Bielaruskaja Škola u Latviji“, Rīgā, pastā, tek. reķins №10909.

Адрас Рэдакцыі і Канторы:
Latvijā, Rīgā, Elija ielā 20, dz. 25 „Bielaruskaja Škola u Latviji“.
Тэлефон 2-9-9-2-2.
Паштовы адрас:
Latvijā, Rīgā, pastkaste № 1362.
Рэдактар па справах часопісу прыймае па аўторках ад 15-ці да 16-ці гадзін.

Надсылаемыя рукапісы павінны быць чытальна напісаны, або надрук. на шп. машыцы (пісаць і друкаваць толькі на адным баку).
Рукапісы назад не зьвяртаюцца
Аплачваць аўтарскія гонорары Рэдакцыя пакуль што ня мае магчымасці.

№ 6 (16).

Рыга, лістапад 1932 году.

Год VII.

Выдатнага беларускага драматурга і артысту грамадзяніна Уладыслава Галубка вітаемо з 50-тымі угодкамі!

3-га траўня 1882 году, у работніцкай сям'і чыгункавага сьлесара менскага дэпо, гр. Голуба, нарадзіўся сын Уладыслаў. Жыцьцё спаткала яго няласкава, у сям'і былі нядахваткі, а таму здольнаму хлапцу, добра скончыўшаму пачатковую школу і паступіўшаму ўжо было ў гарадзкое 6-ці клясовае вучылішча, скончыць гэта вучылішча не давялося — трэба было стаць на працу і зарабляць сабе на кавалак хлеба. 15-ці гадовым хлапцом, у 1897 годзе, паступіў Уладыслаў Галубок на чыгунку, дзе і адпрацаваў звыш 20 год.

Пралетарская грамада, у якой радзіўся, жыў і працаваў Уладыслаў Галубок, перад-рэвалюцыйная эпоха, на ідэях і настроях якой ён узгадоўваўся,—вытварылі ў ім той рэвалюцыйна-грамадзкі сьветагляд, з якім ён і ўвашоў у 1908 годзе ў беларускі нацыянальна-адраджэньчы рух, як пралетарскі пісьменьнік і паэта. Вершы і апавяданьні яго, пачынаючы з гэтага году, зьяўляюцца ў розных беларускіх часопісах і выданьнях: у „Нашай Ніве“, „Маладой Беларусі“ „Вольнай Беларусі“ і інш. Ад вершаў і апавяданьняў хутка пераходзе Уладыслаў Голуб да драматычных твораў, якія падпісвае псеўданімам (мянушкаю) — Галубок.

У драматургіі знайшоў У. Галубок сваю запраўдную стыхію. Ужо драма „Апошняя спатканьне“, якую з такім захопленьнем глядзела беларускае грамадзтва і якая да гэтага часу не зыходзе з беларускае сцэны, выявіла які моцны талент захоўваецца пад блюзай менскага чыгуначніка. Далейшыя драматургічныя спробы і буйнае разьвіцьцё беларускае тэатральнае справы пасьля рэвалюцыі 1917 году зрабілі тое, што У. Галубок зусім кінуў працу на чыгунцы і цалком аддаўся справе беларускага тэатру: ён ня толькі пісаў драмы, але і сам выконваў у іх галоўныя ролі.

У 1923 - 24 годзе Уладыслаў Галубок арганізаваў свой вандроўны тэатр і з ім, вось ужо ў працягу некалькіх год, вандруе па

БІБЛІОТЕКА
АН БССР

БІБЛІОТЕКА
БЕЛАРУСІ
225

Ўсей Радавай Беларусі, забіраючыся ў самыя глухія куткі беларускае вёскі. Праведзеная ім за гэты час праца патрабуе цэлае монографіі, і мы спадзяёмся, што сам пісьменьнік і яго бліжэйшыя сапрацаўнікі падзеляцца з беларускім грамадствам сваімі ўспамінамі з гэтых цікавых і бязьмерна-карысных пастановак і вандровак. Насколько праца Уладыслава Галубка ў гэтым кірунку была важнай і карыснай відаць ужо з таго, што Урад Радавае Беларусі надаў яму годнасьць Беларускага Народнага Артысты і адпаведную пэнсію.

Вандруючы з тэатрам-перасоўкаю, Уладыслаў Галубок не на хвіліну не закідаў сваёй драматургічнай працы і за гэты час напісаў некалькі дзясяткаў п'ес, галоўным чынам з мяшчанскага і сялянскага жыцця. П'есы гэтыя з нязьменным і вялікім посьпехам ставіліся і ставяцца ў ягоным вандроўным тэатры (зараён завецца— „Беларускі Дзяржаўны Вандроўны Тэатр“ і ўтрымоўваецца беларускім урадам). Але, на вялікі жаль, і сам пісьменьнік і адпаведныя ўлады і выдавецтвы мала рупяцца аб тым, каб п'есы гэтыя былі выдрукаваны, а таму беларускае грамадства па-за-межамі Радавай Беларусі да гэтага часу зусім з гэтымі п'есамі не знаёма. У гэтым ёсьць вялікая крыўда і самому пісьменьніку і ўсяму беларускаму грамадству.

Вітаючы Уладыслава Галубка з 50-тымі ўгодкамі, шчыра жадаем яму далейшых посьпехаў, як драматургу і артысту, і адначасна просімо яго, каб зьвярнуў ён, нарэшці, належную ўвагу на хутчэйшае надрукаваньне ўсіх сваіх твораў!

К. Езавітаў.

Будучыня.

Кіпіць работа, плыве пот,
І крык і гул, як гром;
Туды—сюды снуе народ:
Будуюць новы дом.

Лапаты рэжуць глыб зямлі,
Зьвініць сталёвы лом:
На месцы даўнай старыны
Будуюць новы дом.

Штодзень угорку сьцены йдуць
Ушыр і ўдоўж кругом,
Баліць мазоль і рвецца грудзь,
А ўсё-ж будуюць дом!

Настане дзень, надыйдзе час,
Мы крэпку столь зьвядзём,
І лепшай прышласьцю для нас
Быць мусе новы дом!

Працуйма-ж, брацьця! Хай хутчэй
Наш льлецца пот цурком:
Прыжджом і мы сьвятлейшых дней,
Як скончым строіць дом!

Уладыслаў Галубок.

Дзвiнская Дзяржаўная Беларускае Гiмназія будзе працаваць і надалей у поўнай лiчбе клясаў.

Як мы ўжо паведамлялі ў папярэдніх нумарах нашага што-месячніка, міністар асьветы, гр. А. Кеныньш, надумаўся быў распачаць — і фактычна ўжо быў распачаўшы з гэтай восені — паступовую ліквідацыю Дзвiнскай Беларускай Дзяржаўнай гiмназіі. З гэтай мэтай ён у канцы жніўня месяца, калі вучні ўсіх клясаў ужо з'ехаліся на заняткі, раптоўна забараніў прымо вучняў у I клясу і абвесьціў паступовую ліквідацыю Дзвiнскае гiмназіі. Абураныя і здзіўленыя бацькі вучняў і беларускае грамадства больш месяца спрабавалі пераканаць міністра асьветы ў безнадстаўнасьці і непатрэбнасьці гэтага кроку, дамагаючыся адмены гэтага загаду, але міністар упарта стаяў на сваім. Тады страціўшы надзею пераканаць міністра бацькі вучняў падалі скаргу на яго ў Сэнат.

Зара' даведваемся, што міністар асьветы, нарэшці, адпусьціўся і даў загад, каб новапрызначаны дырэктар гiмназіі кс. І. Чаман аднавіў прымо вучняў у I клясу. Да гонару новага дырэктара трэба аднесьці тое, што ён выявіў патрэбную энэргію, склікаў вучняў, часткай сядзеўшых на вёсках, а часткай паступіўшых было ў I клясу Рыскае беларускае гiмназіі, і з 7 лістападу ўжо распачаў заняткі і ў I клясе (рэшта клясаў была распачаўшы заняткі сваячасна яшчэ пры старым дырэктары С. Сахараву).

Такім чынам, замах на Дзвiнскую беларускую гiмназію на гэты раз адведзены.—Але,—ці надоўга?—Адказ на гэта пытаньне ляжыць ня толькі ў розных вонкавых падзеях і абставінах, але і ў ступені самасьвядомасьці і актыўнасьці самой беларускай меншасьці ў Латвіі. Працуйма, грамадзяне, больш энэргійна, дык ніхто нас церабіць ня будзе!

А. Зуёўскі.

„У беларусаў мала актыўнасьці“

Так сказаў міністар асьветы, гр. А. Кеныньш, калі ён прыймаў Ряду Беларускага Аддзелу ў зьвязку з пытаньнем аб ліквідацыі Дзвiнскае Дзяржаўнае Беларускае гiмназіі.

Сябра Ряды Аддзелу, С. П. Сахараў, на думку міністра асьветы аб зьбліжэньні беларусаў з латыскаю культураю паміж іншым адзначыў, што шмат беларускіх дзетак вучыцца ў дзяржаўных ці агульнага дэпартаменту пачатковых школах Дзвiнскага, Люцынскага і Ілукштанскага павятаў і для гэтых дзетак забаронена чамусьці вучыць сваю родную мову і прадмэты сваёй роднай культуры. Беларускія дзеткі ў гэтых школах, дзе выкладаньне вядзецца на латыскай мове, добра знаёмяцца з латыскай культураю, яны вучаць і нямецкую і расейскую мову, але яны ня ведаюць сваёй культуры і там няма ніводнага беларускага вучыцеля.

Міністар вельмі спачуваюча адгукнуўся на закранутае гр. Сахаравым пытаньне і абяцаў яго высветліць з дырэктарам пачатковых школ, але тут-жа адзначыў: — „Відаць у гэтым пытаньні беларусы былі мала актыўны!“

І запраўды, ці выявіла належную актыўнасьць у гэтым вельмі важным пытаньні беларускае грамадства? Што зрабіў у гэтай справе Беларускі Аддзел? беларускія арганізацыі? наша вучыцельства? і наша беларускае сялянства на мяйсцох?—Ці пададзена хоць адна дэкларацыя ў адпаведныя ўстановы ад нашых бацькоў аб увя-

дзеньні ў гэтых школах выкладаньня прадметаў беларускае культуры?

Мне, здаецца, што — не!

А між тым, калі ўзяць такія школы, як Індраўская, Зілуцкая, Пасінская, Пустынская, Неўлянская і шмат іншых, дык у іх на 90% вучацца беларускія дзеткі, і яны зусім адарваны ад крыніц беларускае культуры. І бязумоўна, калі-б нашы бацькі арганізавана і ўпарта дамагаліся-б выкладаньня беларускай мовы ў гэтых школах, дык яна была бы ўведзена.

Таксама тут трэба прыняць пад увагу, што ў нас у запасе ёсьць кадр маладых беларускіх вучыцеляў, якія скончылі беларускія вучыцельскія курсы з правам выкладаньня латыскае мовы і якія з карысьцю маглі-б заняць пасады ў дзяржаўных і агульнага дэпартаменту школах. Аднак, іх туды не прызначаюць.

Беларусы, арганізуйцеся і падавайце дэкларацыі ў Школьныя Управы, інспэктаром і Беларускаму Аддзелу аб увядзеньні прадметаў беларускае культуры ў дзяржаўных і агульнага дэпартаменту школах!

Памятайце заклік нашага паэты Мацея Бурачка (Ф. Багушэвіча): — „Не пакідайце мовы нашай беларускай, каб ня ўмерлі!“

Беларускі вучыцель.

Дзе знайсці матар'ялы аб Я. Купале, Я. Коласе і Беларускім Адраджэньні.

У зьвязку з сьвяткаваньнем 50-тых угодкаў нашых выдатнейшых паэтаў, Янкі Купалы і Якуба Коласа, для многіх з нашых сяброў і настаўнікаў у Латвіі паўстала пытаньне аб тым, якімі крыніцамі карыстацца для складаньня рэфэратаў і дакладаў аб гэтых пісьменьніках, для характарыстыкі іхняе творчасьці і для высьвятленьня іхняе ролі ў гісторыі Беларускага Адраджэньня. Мы рэкамендуем нашым калегам выкарыстаць гэтакія выданьні:

1) Anton Nawina — „Naszy piesniary“. Wilno, 1914 hod. Надрукавана лацінкай.

2) Праф. Н. А. Янчук — „Нарысы па гісторыі беларускае літаратуры“. 1917 г. Масква, 80 бал.

3) Ив. Белоусов — „Янка Купала, белорусский поэт. Избранные стихотворения в переводах русских поэтов. С биографическим очерком и портретом“. Москва, 1919 год. 112 балонак.

4) Праф. Ус. Ігнатоўскі — „Кароткі нарыс нацыянальна-культурнага адраджэньня Беларусі“. Менск, 1921. 80 балонак.

5) Проф. С. Ф. Карскій — „Бѣлоруссы“. Том III, книга 3-я. Художественная литература на народном языке. Петроград, 1922. 450 бал. На расейскай мове.

6) Максім Гарэцкі — „Гісторыя беларускае літаратуры“. Выданьне чацьвёртае, пераробленае. Менск, 1926. Бал.: 167—171 і 180—207.

7) Ул. Дзяржынскі — „Выісы з беларускае літаратуры XIX і XX стагодзьдзяў“. Менск, 1926. Кошт 4 рублі 25 кап. Бал.: 7—9, 65—70, 91—98, 151—312.

8) Ул. Дзяржынскі — „Якуб Колас у літаратурнай крытыцы“. Менск, 1926. Бал. 1—162. Зьмест кнігі гэтакі:

1) Ад выдавецтва. 2) Да біаграфіі Я. Коласа. 3) Праф. І. Замоцін — Якуб Колас. 4) Ул. Дзяржынскі — Да партрэту Якуба Коласа у літаратурнай крытыцы. 5) М. Байкоў — Паэма „Новая Зямля“, як манумэнтальны твор у беларускай паэзіі. 6) Праф. І. Замоцін — Пціны беларускае літаратуры. 7) Ул. Дзяржынскі — Праме-

няцца далі. 8) Антон Лёсік — Сацыяльна-палітычны элемент у творах Я. Коласа: „Новая Зямля“ і „Сымон Музыка“. 9) Антон Навіна — Сымон Музыка. 10) Праф. М. Пятуховіч — „У Палескай глушы“, як новы этап беларускай мастацкай прозы. 11) Ю. Дрэйзін — Музыка у творах Якуба Коласа. 12) Праф. П. Бузук — Мова і правапіс твораў Якуба Коласа. 13) Р. Шукевіч-Трацьцякоў — 3 „Ціхай вады“ — „на прасторы жыцця“. 14. Ул. Дзяржынскі — На павароце.

9) Д-р І. Дварчанін — „Хрэстаматыя новай беларускай літаратуры“. Вільно, 1927 год. 500 балонак. Кошт 9 злотых.

10) Праф. М. М. Піотуховіч — „Нарысы гісторыі беларускай літаратуры“. Частка першая. Агляд літаратурна-ідэалёгічных плыняў XIX і пачатку XX ст. Менск., 1928. Кошт 1 р. 60 кап.

11) Л. М. Клейнборт — „Молодая Белоруссия“. Очерк современной белорусской литературы. 1905—1928 г. г. Минск, 1928. На расейскай мове. 506 бал. Кошт 3 р. 85 кап.

12) З. Жылуновіч і М. Байкоў — „Янка Купала ў літаратурнай крытыцы“. Менск, 1928. 260 бал. Кошт 2 руб. Зьмест кнігі:

1) Ад выдавецтва. 3) З. Жылуновіч — Янка Купала — пясняр вызвалення (Крытычна - біаграфічны нарыс). 2) М. Байкоў — Месца Янкі Купалы у беларускай літаратуры (Купала і Шэўчэнка). 3) Ул. Дзяржынскі — Асьнаўныя этапы у разьвіцьці лірыкі Янкі Купалы. 4) Праф. І. Замоцін — Драматычныя творы Янкі Купалы. 5) Праф. А. Вазнясенскі — Паэмы Янкі Купалы (сюжэтная пабудова і стыль). 6) Ю. Дрэйзін — Музыка у творах Янкі Купалы. 7) Л. Цьвяткоў — Янка Купала, як перакладчык.

13) М. Байкоў (Мікола Крывіч) — „На літаратурныя тэмы“. Менск, 1929. Кошт 1 р. 10 кап. 214 бал.

14) К. Езавітаў — „Беларусь у мінулым і сучасным“. Канспект пазашкольнаму працаўніку для лекцыяў з чароўным ліхтаром. Рыга, 1929. Кошт 50 сант. 30 бал.

15) Антон Навіна — „Янка Купала, як прарок Адраджэньня“. Публічная лекцыя. Вільня, 1932. 16 балонак.

Усе гэтыя кніжкі можна атрымаць праз Беларускае Выдавецтва ў Латвіі (Rīgā, Elija ielā 20, dz. 25), праз Віленскія беларускія кнігарні, а таксама выпісаць і праз іншыя кніжныя склады і буйнейшыя магазіны ў Рызе і правінцыі.

Беларускае Навукова-Краязнаўчае Т-ва у Латвіі.

Дапамажэце адшукаць па вёсках добрых беларускіх сьпявакоў і сьпявачак! Прыступайце да запісу беларускіх народных твораў у Латгаліі і Ілукштаншчыне!

Беларускае Навукова-Краязнаўчае Т-ва ў Латвіі (Baltkrievu zinātniskā - dzimtenes pētišanas b-ba Latvijā, Rīgā, Elija ielā 20, dz. 25) набыла фонограф для запісу народных сьпеваў і просіць беларускае грамадства падаць да ведама Т-ва імёны і месца побыту вясковых беларускіх сьпявакоў і сьпявачак, каб прадстаўнік Т-ва мог аб'ехаць з фонографам адпаведныя хутары і вёскі ды зрабіць на месцах запісы.

Адначасна Т-ва зьвяртаецца да ўсіх сьвядомых беларускіх грамадзян, настаўніцтва, сялян, рабочых, курсантаў, гімназістаў і вучняў старэйшых клясаў асьнаўных школ, — з гарачым заклікам, каб запісвалі па сваіх вёсках і ў сваіх ваколіцах беларускія народныя творы: байкі, апавяданьні, песьні, прыказкі, замовы і загадкі; а таксама, каб апісвалі і запісвалі: звычаі, прыметы, назовы рэчаў і мясцовасьцяў ды паасобныя цікавыя словы.

Беларускае Навукова-Краязнаўчае Т-ва у Латвіі.

Удзельнікі святкавання 50-тых угодкаў Янкі Купалы і Якуба Коласа ў залі Рыскай Беларускай гімназіі, 29 кастрычніка 1932 г. У першым радзе злева ўправа сядзяць вучыццалі гімназіі: М. Грыўскі, К. Мяжэцкі, Ф. Клагіш, С. Сіцько, дырэктар гімназіі — А. Родзька, кіраўнік Беларускага Аддзелу пры Міністэрстве Асветы Латвіі — Ул. Пігулеўскі, вучыццалі гімназіі: К. Езавітаў, Я. Клагіш і Ю. Брач.

Святкаваньне 50-тых угодкаў Янкі Купалы і Якуба Коласа ў Рызе.

Рыскае беларускае грамадства, ня гледзячы на сваю амаль - што поўную адарванасць ад духовага жыцця іншых беларускіх культурна-адраджэнчых цэнтраў, ня гледзячы на тое, што жыве быццам на нейкай высьпе сярод мора іншых нацыянальнасцяў, — ў справе ўшанавання 50-тых угодкаў двух вялікіх сучасных беларускіх паэтаў, Янкі Купалы (Я. Луцэвіча) і Якуба Коласа (Капстантына Міцкевіча), аказалася на першым мейсцу. Да гонару рыскіх беларусаў трэба ацнесці тое, што яны першыя ўспомнілі аб наступіўшых угодках, і ужо ў ліпнёўскім нумары штомесячніка „Беларуская Школа“ сваячасна адзначылі юбілей Янкі Купалы, адклаўшы урачыстае грамадзкае святкаваньне юбілеяў на восень, калі распачнецца праца ў школах. 29-га і 30-га кастрычніка і адбыліся юбілейныя абыходы ў Рызе.

29-га кастрычніка ў залі Рыскай Беларускай прыватнай гімназіі, на Латгальскім (Маскоўскім) Фарштаце, на Вялікай Маскоўскай вуліцы 173, адбыўся урачысты сход-акт настаўнікаў, вучняў і бацькоў гэтае гімназіі, з удзелам запрошанага беларускага грамадства. Акт адчыніўся прамоваю дырэктара гімназіі — гр. А. Родзька, затым вялікі рэфэрат на тэму: „Янка Купала і Якуб Колас у беларускім адраджэньні“ прачытаў выкладчык гісторыі беларускае літаратуры ў гімназіі — гр. К. Езавітаў. Пад час рэфэрату вучні гімназіі і гімназіяльны хор выступалі з вершамі Я. Купалы і Я. Коласа і са сьпевамі, якія ілюстравалі паасобныя тэзісы дакладчыка. Па рэфэраце хор гімназіі, пад кіраўніцтвам вучыцеля сьпеваў — М. Грыўскага, выступіў з шэрагам беларускіх сьпеваў. Урачысты сход скончыўся беларускім і латыскім гімнамі. На сход зьявілася паўнюсенькая заля грамадства, цёпла вітаўшая прамоўцаў, дэкламатараў і сьпевакоў.

Група вучняў-артыстаў Вячэрняй Беларускай школы для дарослых на акце ушанавання 50-тых угодкаў Якуба Коласа, 30 кастрычніка 1932 году, браўшых удзел у пастаноўцы п'есы „Пінская Шляхта“. У цэнтры групы сядзяць (злева управа): старшыня Т-ва „Беларуская Хата“ — М. Дзямідаў, старшыня Навукова-Краязнаўчага Т-ва — К. Езавітаў і кіраўнік Рыскай Беларускай вячэрняй школы для дарослых — Я. Кастылюк. Наўкола іх хлапцы і дзяўчаты—вучні з драматычнай дружны памянёнай школы.

30-га кастрычніка у старым горадзе на Вялікай Каралеўскай 3, у залі клубу „Вулей“, Беларускае культурна-асветнае Т-ва „Беларуская Хата“, супольна з Рыскай беларускай вячэрняй школай для дарослых, наладзіла вечарыну-акт, прысьвечаную спецыяльна 50-цігодзьдзю Якуба Коласа. Тутак таксама заля была перапоўнена беларускім грамадствам, на гэты раз з'явіўшыся пераважна з Чырвонай Дзвіны і Мільграбену. Акт адчыніўся прамоваю старшыні Т-ва „Беларуская Хата“ — гр. М. Дзямідава і латыскім дзяржаўным гімнам, пасля якога з вялікім дакладам аб значанні Якуба Коласа і Янкі Купалы у нацыянальна-сацыяльным руху беларускіх працоўных масаў выступіў старшыня Беларускага Навукова-Краязнаўчага Т-ва у Латвіі — гр. К. Езавітаў. Пасля дакладу усімі прысутнымі быў выкананы беларускі гімн, а затым вучні Вячэрняе школы для дарослых, у якой вучыцца каля 350 беларускіх рабочых і работніц з Чырвонай Дзвіны і Мільграбену, выступілі з вершамі Я. Коласа і Я. Купалы. Па сканчэнні акту адбылася вечарына са спектаклям. Ставілі п'есу Д. Марцынкевіча — „Пінская Шляхта“, якую выканалі вучні Вячэрняе школы для дарослых пад кіраўніцтвам вучыцеля гэтае школы — М. Дзямідава. П'еса прайшла дужа добра: гралі жыва, з поўным разуменьнем роляў, відаць была старанная падрыхтоўка; добра былі дадзены грыв і вопраткі.

Абадвы сьвяткаваньні прайшлі у радасным, узнятым і бадзёрым настрою. Ня глядзячы на апошнія наскокі на нашыя беларускія школы, беларускае грамадства ня траціць настрою. Можна сказаць, што зусім наадварот — нечаканыя удары па нацыянальных і культурна-асветных беларускіх правах і беларускаму нацыянальнаму гонару — абуджаюць ад сьпячкі наша грамадства і цясьней згуртоўваюць яго для самаабароны і змаганьня за свае правы. Часьцей-бы гэтакія сьвяты!

К. Адраджэнец.

Сьвяткаваньне 50-ых угоднаў Янкі Купалы у Дзьвінску.

У нядзелю 20 лістападу Дзьвінская Беларуска-я гімназія адсьвяткавала пяцьдзсятгодзьдзе жыцьця беларускага народнага паэты Янкі Купалы (Янкі Луцэвіча). Урачыстасьць была адчынена кароткім уступным словам заступніка дырэктара гімназіі, вуч. Ул. Раткіна. Прыгожа прыбраная зала гімназіі была перапоўнена вучнямі гімназіі, Дзьвінскай беларускай пачатковай школы і іх бацькамі.

Вучаніца IV клясы, Л. Чаркоўская, прачытала рэфэрат, у якім падрабязна і вобразна паказала жыцьцё і працу Яна Луцэвіча.

Пасьля рэфэрату вучні IV клясы гімназіі, пад кіраўніцтвам вучыцеля роднае мовы А. Якубецкага, згулялі на сцэне абразок Янкі Купалы — „На Папасе“. Роль незнаёмага дужа добра выканаў вучань Макаруха. З ролямі падарожных належна справіліся — Кукель, Оруб і Касьпяровіч.

На заканчэньне хор вучняў гімназіі, пад кіраўніцтвам вучыцеля Катоўскага, добра выканаў 6 беларускіх песьняў. Відаць, што хор гімназіі зара' ажывае ад гэтай мерцвячыны, якая была раней.

У пераможку з песьнямі хору, вучні гімназіі дужа добра прадэклямавалі 12 вершаў Янкі Купалы. Асабліва спадабаліся ўсім дэклямацыі: вуч. IV клясы Кукеля, вуч. II кл. В. Гордан і вуч. III кл. — Шаўдзінь і Л. Сільвановіч.

Настрой усіх прысутных быў праўдаіва сьвяточны і захоплена ўзьняты. Пад час дэклямаваньня і сьпеваў было бачна многа ўзварушаных твараў і бліскучых вачэй. Моцныя словы паэты і родная песьня дайшлі ўсім да сэрца.

Прысутная.

Сход Рады Беларускага Аддзелу з удзелам Міністра Асьветы ў справе Дзьвінскае Беларускае гімназіі.

21-га верасьня гэтага году, у зьвязку з меўшым месца, але зара' адмененым загадам міністра асьветы аб ліквідацыі 1-ае клясы Дзьвінскае Дзяржаўнае Беларускае гімназіі, адбыўся надзвычайна важны па сваіх выніках і дужа характэрны па сваёй абстаноўцы — сход Рады Беларускага Аддзелу пры Міністэрстве Асьветы. Інфармацыі аб гэтым, у поўнай меры гістарычным сходзе, мы нажалі, ня мелі магчымасьці зьмясьціць сваячасна ў кастрычнікавым нумары штомесячніка, але і зара', ня глядзячы на спазьненьне, справаздача аб гэтым сходзе нагэтулькі цікавая, што мы даем яе поўнасьцьцю.

Сход адчыніўся са значным спазьненьнем, а 11 гадзіне зраньня, ў адсутнасьці сябры Рады Аддзелу гр. Ул. Раткіна, які спазьніўся з цягніка, з Дзьвінску. На сходзе былі прысутнымі: кіраўнік Беларускага Аддзелу — Ул. Пігулеўскі, прадстаўнікі ад культурна-асьветных таварыстваў: ад Т-ва „Прасьвета“ — гр. П. Жордзі, ад Т-ва „Беларуская Хата“ — гр. Я. Кастылюк, ад Т-ва „Рунь“ — гр. Л. Клагіш-Тэтар, прадстаўнікі беларускага вучыцельства: гр. гр. К. Езавітаў, С. Сахараў і Ул. Раткін (прыехаў у 13 гадзін дня) ды заступнік дзелавода Беларускага Аддзелу — гр. Арк. Рытаў, які разам з тыў быў і за сэкратара гэтага сходу Рады Аддзелу.

Кіраўнік Беларускага Аддзелу, гр. Ул. Пігулеўскі, бярэ слова і асьвятляе сходу становішча Дзьвінскай Беларускай гімназіі. Высьвятляецца, што Дзьвінская Беларуска-я гімназія міністрам асьветы А. Кенынем паступова ліквідуецца: у гэтым годзе зачынена першая кляса і звольнены дырэктар гімназіі гр. С. Сахараў, а далей намячаецца ліквідаваньне кожны год па адной клясе. Дзякуючы настаянствам і просьбам беларускіх дэлегатаў, шмат разоў наведываўшых міністра, міністра асьветы, нібы-та, ідзе на кампраміс і загадаў адчыніць 1-ю паралельную беларускую клясу пры Латыскай Урадовай гімназіі ў Дзьвінску і зара' прапануе Радзе Беларускага Ад-

дзелу, — як прадстаўніку ўсяго беларускага актыўнага грамадства, даць адказ: — ці яна падтрымоўвае адчыненне беларускае паралельнае I клясы пры латыскай Урадовай Дзьвінскай гімназіі, ці не?

З абмену думак па дакладу кіраўніка Аддзелу высветлілася, што: 1) аб гэтай прапазыцыі міністра асьветы беларускія культурна-асьветныя арганізацыі і Таварыства беларускіх вучыцеляў ужо былі паінфармаваны, 2) на сваіх агульных сходах і на сходах сваіх праўленьняў ужо разгледзілі прапазыцыю міністра асьветы і 3) ставяцца да яе адмоўна. Большасьць арганізацый пасьпела ўжо прыслаць Радзе Беларускага Аддзелу свае рэзалюцыі ў гэтай справе. Усе прысланыя т-вам і паведамленьні і рэзалюцыі катэгарычна адхіляюць прапанову міністра асьветы аб адчыненні беларускае паралельнае I-ае клясы пры латыскай гімназіі. З агалошаных рэзалюцый асабліва цікавая рэзалюцыя надзвычайнага агульнага сходу „Т-ва беларускіх вучыцеляў у Латвіі“, якую тутакі і зьмяшчаемо цалком:

Рэзалюцыя 2-га Надзвычайнага Агульнага Сходу Т-ва Беларускіх вучыцеляў у Латвіі.

„2-гі Надзвычайны Агульны Сход Т-ва Беларускіх вучыцеляў у Латвіі, што адбыўся 20 верасьня 1932 году ў Рызе, азнаёміўшыся з жаданьнем Міністэрства Асьветы, заместа зачыненае I-е клясы пры Дзьвінскай Беларускай гімназіі, арганізаваць у Дзьвінску паралельныя беларускія клясы пры Дзьвінскай Дзяржаўнай Латыскай гімназіі, — лічыць гэты праэкт няпрыемным для беларускай меншасьці з боку пэдагогічна-выхаваўчага, а таксама не адпаведаючым інтэрасам беларускага жыхарства і парушаючым правы беларусаў на існаваньне сваёй нацыянальнай гімназіі.

Таму Надзвычайны Агульны Сход зьвяртаецца да Рады Беларускага Аддзелу з просьбай усімі спосабамі бараніць існаваньне Дзьвінскай Беларускай гімназіі ў поўнай лічбе клясаў.

Прадстаўнікам Беларускага вучыцельства на сходзе Рады Аддзелу Надзвычайны Агульны Сход Т-ва даручае самым рашучым спосабам адхіліць прапазыцыю аб утварэньні і аб патрымцы паралельных беларускіх клясаў пры Дзьвінскай Урадовай Латыскай гімназіі і дамагацца аднаўленьня працы ў 1-й клясе Дзьвінскай Урадовай Беларускай гімназіі ўжо ў гэтым навучальным годзе.

Ад імя 2-га Надзвычайнага Агульнага Сходу Т-ва Беларускіх вучыцеляў у Латвіі: Старшыня Агульнага Сходу — Н. Юзэфовіч, старшыня Цэнтральнага Праўленьня Т-ва — Г. Плыгаўка, сэкратар — М. Калінін“.

Пасьля зачытаньня ўсіх рэзалюцый беларускіх культурна-асьветных арганізацый і пасьля ўсебаковага абмяркаваньня стварыўшагася становішча з Дзьвінскай беларускай гімназіяй, Рада Аддзелу станула на тым пункце гледжаньня, што ей, як выбранай прадстаўніцы ўсяго беларускага грамадства ў Латвіі неабходна лічыцца з поглядамі і жаданьнямі арганізаванага беларускага грамадства, а дзеля таго, што ўся беларуская меншасьць у Латвіі страшэнна абурана і пратэстуе супроць неправядловых крокаў міністра асьветы ў справе Дзьвінскай беларускай гімназіі, аб чым яскрава сьведчаць пастановы т-ваў, дык трэба цвёрда стаяць на варце культур-

ных інтэрасаў беларускае меншасці ў Латвіі і патрабаваць поўнай рэстаўрацыі Дзвінскай беларускай гімназіі ў ліку ўсіх 4 клясаў.

Толькі што Рада Аддзелу зьбіралася прыступіць да апрацаваньня канкрэтнае рэзалюцыі ў гэтай справе, як, каля 12-яе гадзіны, у габінэт кіраўніка Беларускага Аддзелу, дзе за-звычай адбываюцца сходы Рады, зьявіўся сакратар міністра асьветы гр. В. Вігант і паведаміў Раду Аддзелу, што міністр асьветы, гр. А. Кеныньш, жадае прыняць удзел у сходзе Рады, але заняты справамі і ня можа зьявіцца на сход Рады у Беларускай Аддзел, дык просіць Раду Аддзелу перанесці свой сход у габінэт міністра (знаходзіцца паверхам ніжэй Беларускага Аддзелу). Сябры Рады Беларускага Аддзелу не былі здзіўлены гэтай працазыцыяй, бо ўжо перад пачаткам сходу ўсім сябром было ведама, што міністр асьветы сам выказаў жаданьне быць прысутным на сходзе Рады Аддзелу, але ў прызначаную гадзіну адчыненья сходу і на першую палову яго не зьявіўся.

Рада Аддзелу ўхваліла перанесці працяг свайго сходу ў габінэт міністра асьветы, і ўсе сябры, апроч усе яшчэ адсутнаго Ул. Раткіна, накіраваліся ўніз да міністра.

Гр. Кеныньш спаткаў Раду Аддзелу надзвычайна ветліва, пазнаёміўшыся і прывітаўшыся з кожным паасобным сябром, запытаўся ці ўсе сябры Рады Аддзелу разумеюць дзяржаўную мову. Атрымаўшы сьцьвярджаючы адказ, міністраў заняў сваё мейсца за пісьменным сталом, сябры Рады размясьціліся на крэслах навокал стала міністра і на канале. Абвесьціўшы працяг сходу, кіраўнік Беларускага Аддзелу дакладае міністру, што Рада Аддзелу ўжо абгаварыла пытаньне аб зачыненню Дзвінскай гімназіі і просіць у гэтай справе выказацца гр. міністру.

Міністар асьветы, гр. А. Кеныньш, у аўтарытэтным і рашучым тоне зазначае, што яго пункт гледжанья ў справе зачыненья Дзвінскай гімназіі ўжо шмат разоў тлумачыўся кіруючай беларускімі прасьветнымі справамі ўстанове — Беларускаму Аддзелу; да ўсяго раней ўжо сказанага міністр мае дадаць яшчэ толькі тое, што ён жадае даць магчымасьць беларускай моладзі вучыцца ў сваёй роднай мове і з гэтай мэтай прапануе зара' адчыніць беларускі камплект, у складзе пакуль-што першае клясы, пры Дзвінскай латыскай гімназіі. Кіраўніком гэтага комплекту будзе прызначаны міністрам асобны дырэктар-латыш. У будучыне магчыма будзе гэны камплект аб'яднаць з іншымі клясамі беларускай гімназіі, змясьціўшы іх у адным памешканьні, калі гэта толькі будзе патрэбна і рацыянальна, з агульным дырэктарам-латышом. Калі-б у канцы гэтага вучэбнага году, ці у пачатку наступнага навучальнага году ўсплыло-б зноў пытаньне аб аднаўленьні беларускае гімназіі, як самастойнае ўстановы, можна будзе ўсю справу аб зачыненню перагледзіць на-нова.

Сябра Рады Аддзелу гр. К. Е з а в і т а ў, прамаўляючы ў беларускай мове, прапануе для інфармацыі міністра зачытаць надала-ня па гэтаму пытанню рэзалюцыі т-ваў. Міністр кажа, што зачытваньне рэзалюцыі Т-ваў яго не цікавіць, а просіць выказаць думку прысутных сяброў Рады Аддзелу, бо пастановы Рады Аддзелу, а не таварыстваў, маюць для яго афіцыйнае і вырашаючае значаньне.

Сябра Рады гр. П. Ж о р д з і прапануе парадзіцца з міністрам, незалежна ад зьместу папераў, надаланых т-вам, матывуючы

сваю прапанову тым, што т-вы могуць ня ведаць дасканала стварыўшагася становішча і ўсіх абставінаў справы. На гэта міністар значае, што зара' на сходзе ён ня можа даць ніякіх канкрэтных абяцанняў, а прыймае удзел у сходзе Рады Аддзелу толькі для высвятленьня пажаданняў і поглядаў Рады Аддзелу. „Сучаснае становішча гэткае“ — кажа міністар — „няма 1-е клясы. Вы ў існаваньні яе зацікаўлены. Прашу выказацца: ці вы і надалей жадаеце займаць пазыцыю пратэста і ня будзеце пасылаць ваших дзяцей у паралельныя клясы пры Дзьвінскай латыскай гімназіі, ці вы ўсё-ж такі знаходзіце магчымым навучэньне беларускіх дзяцей сумесна з латыскімі і можаце маю прапанову прыняць і падтрымаць. Я думаю, што я даю вам магчымасьць вучыць сваіх беларускіх дзяцей!“

Сябра Рады гр. Я. Кастылюк запытвае міністра: „Хто будзе кіраўніком праэктнага комплекту — гр. Фр. Обштэйн, дырэктар латыскае гімназіі ў Дзьвінску, ці хто іншы?“ Міністар адказвае, што, відаць, гр. Я. Кастылюк кепска разумее дзяржаўную мову, бо міністар аб гэтым толькі-што выказаўся. Тут міністар пераходзе на расейскую мову і зноў вытлумачвае, што арганізуемаму беларускаму комплекту ў складзе адной 1-й клясы будзе прызначаны асобны дырэктар-латыш, які — „мабыць, будзе зацікаўлены існаваньнем беларускага комплекту ня менш, чым былы дырэктар С. Сахараў“. А ў залежнасьці ад тых уражаньняў, якія вынесе гэты дырэктар-латыш, магчыма будзе канчаткова гаварыць аб беларускай гімназіі: ці аднавіць яе, як самастойную, ці зьліквідаваць яе зусім.

Сябра Рады гр. К. Езавітаў падрабязна высвятляе жудасны эканамічны стан малаземельнага і безземельнага беларускага сялянства ў Латгаліі і беларускіх рабочых ды працоўнай інтэлігэнцыі ў гарадох, дзякуючы якому здабываньне сярэдняе асьветы для беларускіх сялянскіх дзяцей і працоўнае моладзі абстаўлена надзвычайнымі труднасьцямі. Толькі дзякуючы таму, што беларускае вучыцельства ў Дзьвінскай гімназіі і ў іншых школах йшло на шматлічныя ахвяры, было магчыма падтрымоўваць немаможных вучняў, складаць за іх плату за навучэньне, даваць навучальныя дапамогі і утрымоўваць у бурсе. Зара' ствараецца такое становішча, якое адпугівае вучняў і бацькоў ад гімназіі. Ці зможа гімназія і далей утрымліваць інтэрнат, звальняць бедных вучняў ад платы, даваць вучэбныя дапамогі і г. д.? — „А чаму і далей не?“ — перабівае міністар. — К. Езавітаў адказвае: „Вось ужо адбыліся зьмены ў вучыцельскім складзе гімназіі, куды ўвайшло некалькі латышоў. Што-ж мы бачым? — Як зара' стаіць справа адлічэньня ад пэнсы на карысьць немаможных вучняў? Раней, напрыклад, дырэктар С. Сахараў дабраахвотна ўносіў што-месяц на вышэй азначаныя патрэбы па 50 латаў; ня ведаю—ці зможа і ці захоча гэтае рабіць новы дырэктар?“ — „Думаю, што — не!“ — ўстаўляе міністар. — Далей К. Езавітаў гавора аб палітычных мотывах і падставах, якія былі ў жніўню месяцы высунуты міністрам асьветы, як прычына ліквідацыі Беларускае гімназіі, і даводзе поўную безпадстаўнасьць гэтых матываў. Беларусы ў Латвіі ў палітычным сэнсе зара' апынуліся ў поўнай ізаляцыі. Ня глядзячы на сваю славянскую этнічную блізаць да вялікарускае і польскае меньшасьці, беларусы ня могуць зьблізіцца з імі палітычна, бо навадыры гэтых меньшасьцяў

варожа настроены супроць беларусаў і не вызнаюць нацыянальных і сацыяльных патрэб беларускае меньшасці. Таму беларуская меньшасць заўсёды імкнулася да палітычнага збліжэння з прагрэсыўнаю часткаю латыскае большасці. Але гэтыя імкненні не спаткалі належнае да сябе ўвагі і патрэбнае падтрымкі. Наадварот, як і ў справе распачатае зара' ліквідацыі Дзвінскае беларускае гімназіі так і ў шматлікіх іншых выпадках і здарэннях, беларусы атрымоўвалі незаслужаныя ўдары, абразы свайго нацыянальнага пачуцця і цяжкія безпадстаўныя закіды ў анцідзяржаўных настроях і намерах. Усё гэта перашкаджае запраўднай блізкасці і ўзаемнаму разуменню. Мы не разумеем чаму і на падставе якіх фактаў беларусаў лічаць антыдзяржаўным элементом. — „Вы-жа гэта чуеце ня ў першы раз!“ — устаўляе зноў міністар. — „Так!“ — адказвае К. Езавітаў: — „Але заўсёды незаслужона і безпадстаўна, а таму бяз гонару для нас і шкодна для дзяржавы!“ Прамоўца заканчвае просьбай — дзеля захавання ў будучыне добрых узаемаадносін паміж беларускім і латыскім народамі — ня ставіць беларускую меньшасць у Латвіі ў становішча горшае за іншыя меньшасці.

А. Р.

(Працяг будзе).

Беларускае жыццё у Літве.

Праца беларускага культурна-асветнага Т-ва у Літве разьвіваецца усё шырэй. За некалькі месяцаў свайго існавання маладое Т-ва выявіла значную энэргію як у справе адчынення сваіх аддзелаў у правінцыі, так і у абелугоўванні культурных патрэбаў Ковенскага беларускага грамадства. Тутака мы змяшчаемо кароткую хроніку працы Т-ва.

Клюб беларускага культурна-асветнага Т-ва адчыніўся у Коўне 1 траўня 1932 году пад назовам „Беларуская Хатка“. У той-жа дзень у першы раз выступіла Драматычная Дружына Т-ва з першаю беларускаю пастаноўкаю. Ставілася п'еса-жарт Л. Радзевіча — „Зьбянтэжаны Саўка“.

Беларускі канцэрт-баль у Коўне зладжаны быў 11 чэрвеня у сале Ковенскае Ратушы беларускім культурна-асветным Т-вам у Літве. Салісткай Беларускага Народнага Тэатру у Латвіі, вольнай мастачкай А. Латонас, сьпявачкай Л. Цыглерайтэ і выканаўцай беларускіх народных сьпеваў А. Матач, быў выкананы шэраг літоўскіх і беларускіх народных песен і дуэтаў кампазытараў: Аладава, Турэнкава, Прохарава, Жылевіча, Таалат-Кэлпша, Качаноўскага, Шымкуса і інш. Піаністка Цыглерайтэ выканала некалькі літоўскіх і беларускіх п'ес Чурленіса, Шопэна, Рахманінава і Аляб'ева. Як вальныя так і музыкальныя нумары былі выкананы з вялікім мастацтвам, кожны нумар выклікаў бурныя апладысмэнты, а некаторыя песні, па жаданню прысутных, паўтараліся, як напрыклад,

беларускія народныя песні: „Лявоніха“ і „Чачотачка“. На канцэрце, апроч беларусаў, было шмат гасцей-літоўцаў, сярод якіх прафэсар М. Біржышко, віцэ-бургмістр І. Пікчылінгас з жонкай, В. Квеска з жонкай і шмат іншых. Канцэрт зрабіў вялікае уражаньне на усіх прысутных і прайшоў у сэрдачнай і сяброўскай абстаноўцы. Вечарына скончылася скокамі у 4 гадзіны зраньня.

Другі беларускі спектакль у Коўне адбыўся 12 чэрвеня у памешканьні клубу „Беларуская Хатка“. Сіламі Драматычнага Гурка пры беларускім культурна-асветным Т-ве, пад кіраўніцтвам гр. Плескачэўскай і пры удзеле гр. гр.: Раманейко, Гайдукевіча і Пацэвіча была жыва і памастацку адыграная камэдыя Ф. Аляхновіча — „Чорт і баба“. Прысутныя госці дружнымі апладысмэнтамі ўзнагараджалі выканаўцаў, шмат папрацаваўшых над пастаноўкаю п'есы. Пасьля спектаклю адбылося канцэртнае адзяленьне. Выканаўца беларускіх народных песен, грамадзянка А. Матач, пад акампанімент піаніна прасьпявала некалькі песен, вельмі цёпла спатканых публікай, потым выступілі з дэкламацыяй: гр. Гайдукевіч, маленькая Леначка Плескачэўская і гр. Ліўшыц, які разказаў некалькі вясёлых народных беларускіх сьпэнак і анекдотаў. Вечарына скончылася скокамі.

Беларускі спектакль - канцэрт у Мусьніках Вількамірскага павету адбыўся 4 верасьня і выліўся у вечарыну-акт беларуска-літоўскага збліжэння. Перад

Беларускі Народны Хор пры Беларускім Культурна-Асьветным Т-ве у Літве. У цэнтры стаіць кіраўнік хору — гр. А. Матач, перад ім сядзіць ягоная жонка — гр. А. Матачова. Зара́ хор гэты вандруе па беларускіх вёсках у Літве. Хор невялічкі па лічбе, але дзякуючы сіле і прыгожасьці галасоў, мае вялікі посьпех сярод беларускага і літоўскага жыхарства.

спэтаклям у часе якога ставіліся дзьве аднаактаўкі „Чорт і баба“ і „Зьбянтэжаны Саўка“, гр. Матач выступіў з лекцыяй аб беларусах на літоўскай мове, якая спаткана была дружнымі воплескамі. Пасьля спэтаклю выступіў беларускі хор Бразэльскага Аддзелу і паасобныя салісты. Канцэртны адзел быў распачаты беларускім нацыянальным гімнам, а скончаны гімнам літоўскім.

Трэці беларускі спэтакль у Коўне адбыўся 16 ліпеня ў сале клюбу Т-ва. Ставілася камэдыя Крапіўніцкага — „Парэвізі“ і прайшла з добрым посьпехам. Ролю старшыні выканаў гр. К. Пацэвіч, пісара — А. Ямонт, Пантурчыхі — Н. Харчэнка, салдаткі — М. Любава, сьведкі — Высоцкі і стоража — Гайдукевіч.

Першы беларускі хор у Літве з’арганізаваўся ў Бразэльскім Аддзеле і першы раз выступіў 8 жніўня на вечарыне-спэтаклю у гэтым Аддзеле. Тутак-ж адбылася і першая пастаноўка у правін-

цы, зробленая сіламі Тэатральнае Дружыны Т-ва, выехаўшай сюды з Коўны аўтабусам. Ставілася камэдыя А. Радзевіча — „Зьбянтэжаны Саўка“, якая прайшла дужа удала.

Другі спэтакль у Бразэлях адбыўся 14 жніўня і зьявіўся агульна-беларускім сьвятам для усей гэтай мясцовасьці. Ставілася п’еса „Чорт і баба“, якая дужа спадабалася беларускаму вясковаму жыхарству.

Беларускі Студэнцкі Гурток у Коўне апрацаваў статут і зьбіраецца заклаьці сваё таварыства пры Унівэрытэце. Больш лёгкае прыймо у Літоўскі Унівэрытэт пачынае цягнуць туды і беларускую моладзь з Латвіі. У гэтым годзе паступіў у Літоўскі Унівэрытэт пакуль-што толькі гр. Аф. Зэйгліш з Люцыншчыны, але зьбіраюцца паехаць туды і яшчэ некалькі грамадзян, што ня здолелі папасьці ў Латвійскі Унівэрытэт, дзякуючы цяжкім варукам конкурсу.

К. Ез.

Я. Райніс.

С а м.

У працы для другіх рупісь над разьвіцьцём
 Ўсіх сіл сваіх ў змаганьні няупынным —
 І пераможцам выйдзеш вечна нескрушымым,
 І зьяньнем зброй сваіх зацемніш нябыцьцё.
 Ды не бярысь пражыць з жабрацкаю душою, —
 Бо, пэўны будзь, загінеш ў поўшляху, —
 Натоўп цябе сатрэць, закідае гразёю...
 Змагайся сам, сам лёс ў руках трымай,
 Сам будзь гаспадаром, сам шчасьце здабывай.

З латыскае мовы пераклаў

П. Массальскі.

Змагару-адраджэнцу.

(Прысьвячаецца К. Б. Езавітаву).

Трымайся, мой браце,
 Ня скардзься на долю!
 Хай цяжка змагацца
 За праўду і волю —
 Вагонь гарыць ў сэрцы.
 Ты справы ня здрадзіш
 Ў ганьбе - паняверцы.
 Працуй-жа няўпынна
 І веруй заўзята,
 Што знойдзеш ты праўду
 Для роднага брата!

В. Сахарава.

Дзьвінск, 1925 г.

Латгалія.

Урывак з паэмы „Латгаліяда“.

Вось, яна — бабылка безталанная —
 Абабраная і богам і людзьмі,
 Ўсімі кінутая, ўсімі пагарджаная,
 Абсьмяяная уласнымі дзяцьмі!
 Вось, яна — кажух на плечах лаплены,
 Ў лапці-поршні ногі урасьлі, —
 Ой, паліты яе сьлёзамі, пакраплены,
 Межы ўбогае няўроднае зямлі!
 Нацярпелася, дазналася яна горухна,
 Каб хоць што з зямелячкі згарнуць!
 А зямлі - та той — аж глянуць шорахна:
 Ледзьве-ледзьве ногі працягнуць!
 Так і жывіцца бабылачка, даволіцца:
 Ўзімку — бульбаю, а ўвосені грыбом;
 А няма і іх — за ураджай памоліцца,
 Пойдзе спаць з галодным жыватом.

Пятро Сакол.

З жыцця Т-ва Беларускае Моладзі у Латвіі

Агульны сход Т-ва Беларускае Моладзі, які адбыўся 13 лістападу, абраў новае Цэнтральнае Праўленьне у гэтакім складзе: Старшыня — Казімір Мяжэцкі, намесьнік старшыні — Пятро Мірановіч, сакратар — Францішак Клагіш, намесьнік сакратара — Міхась Зуеўскі і скарбнік — Язэп Клагіш.

Кандыдатамі да іх абраны: Янка Кудраўцаў, Язэп Каяла і Янка Дзягілёў.

У склад Рэвізыйнае камісіі увайшлі: Міхась Калінін, Вольга Андрушэнка і Антон Доўгі.

Кандыдатамі да іх абраны: Вікторыя Доўгая і Карла Казакевіч.

Агульным сходам было ухвалена: 1) заляжыць грашовы фонд на выданьне беларускае часопісі у Латвіі; 2) дамагацца прадстаўніцтва Беларускае Моладзі у Радзе Беларускага Аддзелу пры Міністэрстве Асьветы.

Новы адзел Беларускае Моладзі у Люцыншчыне. Цэнтральнае Праўленьне на сваім паседжаньні 27-га лістападу зацьвердзіла Пудынаўскі адзел Т-ва у Мердзінскай воласьці, з часовым Праўленьнем у складзе: старшыня Праўленьня — Алесь Іваноў, намесьнік старшыні — Тамаш Ціхаміраў, сакратар — Дзьмітры Ціхаміраў, скарбнік — Янка Паціхонін, сябра — Савелі Сямёнаў і кандыдат — І. Лукашонак. Рэвізыйная камісія зацьверджана у складзе: У. Ціхаміраў, Л. Лукашонак і І. Іваноў.

Струнны аркестр Пустынскаму Аддзелу Т-ва Моладзі набыла Цэнтральнае Праўленьне Т-ва (3 балалайкі, 2 мандаліны, 1 мандаліна-піколо, 1 балалайка-бас). Аркестр гэты ухвалена перадаць Пустынскаму Аддзелу за яго актыўную працу.

Да ведама сяброў і Аддзелаў Таварыства Беларускае Моладзі.

Цэнтральнае Праўленьне Т-ва Беларускае Моладзі гэтым паведамляе, што выхад „Апавесьніка“ № 2-гі затрыманы да часу атрыманьня падрабязных вестак аб працы і складзе аддзелаў. Усе весткі трэба надаслаць па адрасу: Rīgā, Dzīņavī ielā 102, dz. 14. K. Miažeskat. Паведамленьні і хроніка аб жыццю Т-ва будуць зьмяшчацца ў часопісу „Беларуская Школа ў Латвіі“.

Цэнтральнае Праўленьне выказвае Рэдакцыі штомесячніка „Беларуская Школа ў Латвіі“ шчырую падзяку за ветлівы дазвол карыстацца старонкамі часопісу для інфармацыі аб працы Т-ва.

Цэнтральнае Праўленьне Т-ва Беларускае Моладзі у Латвіі.

Усе сьведомыя і шчырыя грамадзяне-беларусы павінны абавязкова падтрымоўваць свой адзіны у Балтыцы беларускі штомесячнік! Падпіску насылаць па адрасу: Latvijā, Rīgā, Elija ielā 20, dz. 25. „Bielaruskaja Škola u Latvijā“.

Вясковыя беларускія бібліятэчкі закладае пры сваіх аддзелах у правінцыі Т-ва Беларускае Моладзі. Цэнтральнае Праўленьне ухваліла адчыніць пакуль-што 10 бібліятэк. Кніжкі ўжо набыты і будуць разасланы тым Аддзелам, якія больш актыўна працуюць і падалі у Цэнтральнае Праўленьне усе тыя справаздачы, што запатрабаваны былі у „Апавесьніку“ № 1.

Ахвяры кніжкамі на падтрыманьне бібліятэкі Пустынскага Аддзелу Т-ва высланы у гэту бібліятэку гр-нам К. Езавітавам, у ліку 79 кніжок і Беларускаім Аддзелам, у ліку 94 кніжок.

Памянёным ахвярадаўцам выказваецца шчырая падзяка.

Рэфэраты для сяброў Т-ва Моладзі ладзяцца 11 сьнежня а 7 г. увечары у памешканьні Дзяржаўных Беларускіх вучыцельскіх курсаў (Brīvzemnieku ielā, 22), Цэнтральным Праўленьнем Т-ва на тэму: „Арганізацыя беларускай моладзі і студэнцтва у Заходняй Беларусі і Чэхаславаччыне“. Дакладчыкамі будуць сябры — Язэп Клагіш і Францішак Клагіш. На рэфэраты запрашаюцца усе сябры Т-ва Моладзі і іх знаёмыя.

Пашыранае паседжаньне Цэнтральнага Праўленьня адбудзецца 4-га сьнежня а 12 г. дня у памешканьні старшыні Ц. П. К. Мяжэцкага (Dzīņavī ielā, 102, dz. 14). У павестьці дня: 1) зьмена статуту Т-ва Беларускае Моладзі, 2) бягучыя справы. На паседжаньне запрашаюцца сябры Праўленьня, кандыдаты і Рэвізыйная камісія.

Цэнтральнае Праўленьне.

Хроніка беларускага жыцця у Латвіі.

Сяргей Пятровіч Сахараў — былы дырэктар Дзвінскае Беларускае Дзяржаўнае гімназіі, звольнены з пасады у гімназіі міністрам асветы гр. А. Кеніяма. Звальняючы С. Сахараву, міністар абяцаў прызначыць яму пэнсію, аднак да гэтага часу — вось ужо у працягу двух месяцаў — пэнсіі С. Сахараў усё яшчэ не атрымаў, і няма ведама ці атрымае, бо у міністэрстве народнага дабрабыту, куды зара' перададзена справа аб пэнсіі, робяць С. Сахараву розныя зацяжкі і перашкоды.

С. П. Сахараў радзіўся 29 (16) верасня 1880 году у Полацку, вучыўся спачатку у Тураўлянскай пачатковай школе (у 1890 годзе), а затым скончыў у 1895 г. Полацкае духоўнае вучылішча і у 1901 годзе Віцебскую духоўную сямінарыю, а потым адпрацаваўшы 5 год вучыцелем у Люцыне, паступіў у 1907 годзе на юрыдычны факультэт Юраўскага (Tartu) Універсітэту, які і скончыў у 1911 годзе. Больш падрабязную біяграфію С. П. Сахараву мы зьмесьцім у адным з наступных нумароў.

Беларускае Навукова - Краязнаўчае Т-ва, каб утварыць выдавецкі фонд, ухваліла прапанаваць найбольш актыўным сябром уносіць у працягу году на 10 латаў у месяц. Такім чынам будзе складзены фонд на выданьне беларускае народнае творчасці, сабранай у межах Латвіі, а таксама будуць надрукаваны некаторыя навукова-краязнаўчыя працы паасобных сяброў Т-ва. Тыя сябры, што зрабяць у працягу году памянёныя складкі, будуць, на mocy § 7 статуту Т-ва, лічыцца заўсёднымі сябрамі Т-ва і будуць пазбаўлены ад далейшых абавязковых сяброўскіх складак назаўсёды.

Агульны сход бацькоў 1-й Рыскае Беларускае школы адбыўся 25 верасня. На сходзе было прысутна каля сотні бацькоў. Быў заслуханы даклад кіраўніка школы С. Сіцько і старшыні Школьнае Рады аб працы школы за мінулы 1931-32 навучальны год, а затым абраны былі прадстаўнікі ад бацькоў у Школьную Раду школы. Абранымі аказаліся: 1) Сташкевіч Баляслаў, 2) Бурак Мікалай, 3) Іваноў Ян, 4) Клагіш Гэлена, 5) Савіцкі Уладзімер, 6) Закрэўскі Антон, Чэкстэр Баніфаці і кандыдатам да іх — гр. Шаблоўскі. Ад Пэдагогічнае Рады школы у склад Школьнае Рады абраны настаўнікі: Люцыя Тэттар, Марыя Даль, Міхал Краўчанка, К. Езавітаў, Вольга Гайліс, Аляксандр Родзька і Язэп Камаржынскі. Апрача таго у Школьную Раду уваходзяць: кіраўнік школы — Сьцяпан Сіцько, школьны доктар — Бэньямін Вайштэйн ды прадстаўнік ад гораду Рыгі, як утрымацеля школы. А усяго Школьная Рада складаецца з 17 чалавек. С. С.

Агульны сход бацькоў 2-ой Рыскай Беларускай аснаўной школы на Чырвонай Дзвіне адбыўся 5-га лістападу. На сходзе было прысутна каля 40 бацькоў. Кіраўнік школы гр. Г. Плыгаўка зрабіў даклад аб сучасным становішчы школы і аб працы Школьнае Рады за 1931-32 навучальны год. Школьнай Радзе была выказана падзяка за яе працу. Пасьля дакладу кіраўніка школы адбыліся выбары новага складу сяброў Школьнае Рады на 1932-33 навучальны год. Абранымі аказаліся: ад малодшае дашкольнае клясы — Э. Дылба, а яго намесьнікам — Э. Гайлан; ад старэйшае дашкольнае клясы — Н. Вільчынская, нам. — З. Мачульская; ад I і II кл. — Д. Грыгаровіч, нам. — К. Сінкевіч; ад III кл. — А. Драздовіч, нам. Э. Вільчынскі; ад IV кл. — Я. Юшкевіч, нам. — Ю. Вайводзіш; ад V і VI кл. — М. Сінкевіч, нам. — В. Зімнік. Пасьля зачынення сходу адбылася гутарка у часе якой кіраўнік і настаўнікі школы зьвярнуліся да бацькоў з просьбай як мага акуратней пасылаць вучняў у школу і унікаць пасылцы вучняў у часе лекцый за палуднем на біржу (большая палова бацькоў зара безпрацоўныя і атрымліваюць абеды ад біржы). Г. Н.

У Дзвінскай Беларускай аснаўной школе 23 кастрычніка адбылася першая у бягучым навучальным годзе вечарына-нядзельнік. Была разыграна п'еса Ф. Аляхновіча — „Заручыны Паўлінкі“, а потым выступаў вучнёўскі хор і паасобныя вучні з дэкламацыяй. На вечарыне былі прысутны бацькі вучняў і іх радня. Праграма зрабіла вельмі добрае уражаньне.

Канцэрт-лекцыю памяді Яна Райніса ладзіць у вядзелю 18 сьнежня Т-ва Беларускага Тэатру у памешканьні Дадатковае беларускае школы на Чырвонай Дзвіне, Сымонаўская вуліца 14-16. Лекцыю на тэму „Ян Райніс як паэта і грамадзкі дзеяч“ адчытае старшыня Беларускага Навукова-Краязнаўчага Т-ва гр. К. Езавітаў. Пасьля лекцыі адбудзецца канцэртнае аддзяленьне з удзелам: вольнае мастачкі В. Бароўскай-Пігулеўскай, вольнай мастачкі А. Латонас-Дзямідавай, гр. Г. Бедаравай-Шаўцовай і гр. Акмэнькална. Уваход безграшовы. У. Г.

Сьвяткаваньне 50-х угодкаў Уладыслава Галубка ладзіць 30-га сьнежня Рыская Беларускае гімназія. Дзеля таго, што на 1932 прыпалі 80-тыя угодкі першае беларускае тэатральнае настаноўкі, дык адначасна будзе адсьвяткаваны юбілей 80-цігодзьдзя Беларускага Тэатру. Рэфэрат на тэму „Беларуская тэатральная праца і Уладыслаў Галубок“ — прачытае вучыцель гімназіі гр. К. Езавітаў.

Беларуская Юбілейная Камісія па выданьню зборніка „Дзесяць год беларускае школы у Латвіі“ выпусьціла другі ліст гэтага зборніка. Зара ідзе падрыхтоўка да друку 3-га ліста. Кіраўнікоў беларускіх школ і устаноў, а таксама і праўленьні усіх беларускіх культурна-асьветных арганізацый Камісія яшчэ раз просіць прысьпяшыць з надсылкаю матэрыялаў. Грамадзян, якія яшчэ ня склалі

сваіх складак на друк зборніку просяць надаслаць свае адлічэньні.

Выйшла новая п'еса Вольгі Сахаравай пад назовам „Птушка на волі“. П'еса у трох дзеях са сьпевамі з жыцьця беларускай вёскі. Дзвінск. 1932. 34 баляночкі фармату 14×22 сант. Кошт 50 сентымаў. Як відаць з далучанае да п'есы фатаграфіі, п'еса ставілася ужо за 3 гады да таго, як яна была надрукавана (першая пастаноўка адбылася 26 кастрычніка 1926 году на сцэне Дзвінскае беларускае гімназіі). Вітаючы нашу „першакрокаўку“ з выходам у сьвет новага яе твору, разгляд п'есы адкладаемо да наступнага нумару.

Беларускія літэрацкія сілы у Латвіі пачынаюць варушыцца і аднаўляць сваю працу, якая заняла было у зьвязку з перарывам у выхадзе нашага штомесячніка і з спыненнем газэты „Голас Беларуса“. У Рэдакцыю нашу пачынаюць зноў надсылаць свае ужо вядомыя творы нашаму грамадзтву „першакрокаўцы“, а таксама зьяўляюцца і новыя маладыя пісьменьнікі: з Люцыншчыны мы атрымалі вершы гр. Саўкі Сьлядзёўскага, з Дзвінску двух'актавую п'еску „Шэльмы“ ад гр. Алесья Галіны, з Рыгі і Дзвіншчыны паасобныя вершы ад грамадзян, якія нідзе яшчэ не друкаваліся. Творы гэтыя зара і разглядаюцца Рэдакцыйнай Калегіяй.

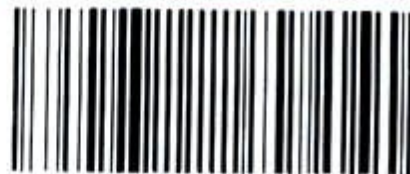
Агульны Сход Т-ва Беларускага Народнага Тэатру ў Латвіі.

1-га кастрычніка у памешканьні І беларускае пачатковае школы у Рызе адбыўся Агульны Сход Т-ва Беларускага Народнага Тэатру у Латвіі. Прысутна было каля 20 асоб. Даклад аб дзейнасьці Т-ва быў зроблены старшынёй Цэнтральнага Праўленьня, гр. Вольгай Пігулеўскай-Бароўскай пры садакладчыку гр. Я. Камаржынскім. З справаздачы высветлілася, што Т-вам у мінулым годзе было пастаўлена дзесяць сьпэтакляў, з якіх тры прэм'еры: „Пашыліся у дурні“, „Змагары за ідэю“ і „Хлебароб па амэрыканску“. Праца па развучваньню п'ес праходзіла пад кіраўніцтвам артыстаў Расейскае Драмы — Ю. дэ-Бура і У. Каценева. Пасьля дакладаў сход перайшоў да разгляду бюджэту Т-ва на наступны год. Бюджэт складзены у агульнай суме 8717,78 латаў. Т-ва разьлічае на дапамогу Культурнага Фонду (500 лат.) і дзяржаўную (3000 лат.), але магчымасьці атрымаць гэтыя дапамогі надта праблематычныя. Цяжкі грашовы стан Т-ва змушае сяброў артыстычнага калектыву працаваць безграшова. Усе выдаткі абмяжаваны. Сход ухваліў увайсьці у кантакт з жydоўскім „Рабочым Тэатрам“, каб супольна карыстацца памешканьнем памянёнага Тэатру. У справе новых пастановак высветлілася, што намячаюцца гэтакія п'есы: „Хам“, „Дзядзька Якуб“, „Апошняе спатканьне“, „Ружовае пауціньне“.

Што тычыцца працы сяброў артыстычнага калектыву, дык сход знайшоў што маладыя беларускія артысты зрабілі вялікія посьпехі у тэатральнай працы. Пасьля абгаварваньня некаторых дробных пытаньняў сход перайшоў да выбараў Цэнтральнага Праўленьня і Рэвізыйнае камісіі. Абраны: Старшынёй — гр. В. Бароўскай-Пігулеўскай, намесьнікам старшыні — В. Даўгая, скарбнікам — дырэктар Рыжскага Беларускага Народнага Тэатру Я. Камаржынскі, сакратаром — У. Гусарэвіч, намесьнікам дырэктара — Я. Каяла. Кандыдаты — К. Мяжэцкі, М. Калінін. У Рэвізыйную камісію абраны: С. Сіцько, П. Жэрдзі А. Рытаў. Кандыдаты — М. Грыўскі, В. Аляксеева.

Ул. Гусарэвіч

30/970111(050)

0000002362742

Беларускае Навукова-Краязнаўчае Таварыства

рыхтуе да выпуску зборнік пад назовам

Біяграфіі дзеячоў Беларускага Адраджэння

У звязку з гэтым Праўленьне Т-ва зьвяртаецца да усіх беларускіх паэтаў, грамадзкіх дзеячоў, вучыцялёў, артыстаў і усіх іншых грамадзян, актыўна працаваўшых і працуючых у беларускім адраджэнчым руху, з просьбаю як мага хутчэй надалаць у канцаларыю Т-ва: 1) падрабязныя свае аўтабіяграфіі і фатаграфічныя карткі; 2) біяграфіі і фатаграфіі тых беларускіх дзеячоў, што самі, па тых ці іншых прычынах, прыслаць аб сабе вестак ня маюць магчымасьці.

Усе матар'ялы трэба накіроўваць на адрас: Latvija, Riga, Elija iela, 20, dz. 25, K. Jezavitavu.

Праўленьне Таварыства.

У Люцыне ў цэнтры гораду, на высокім прыгожым мейсцы, прадаецца двухпавярховы будынак і вялікі кавалак зямлі з старым садам,

які выходзе на 4 вуліцы і займае плошчу ў 6^{1/2} гектараў. Магчыма адкупіць ня толькі ўсю маёмасьць адразу, але і права на паасобныя ідэальныя часткі яе ад паасобных спадкаберцаў. Аб варунках пакупцы і стане маёмасьці больш падрабязныя весткі можна атрымаць у Рэдакцыі штомесячніка „Беларуская Школа ў Латвіі“: Рыга, Ільінская вул., 20, кв. 25, а таксама па тэлефону № 2-9-9-2-2. Паштовы адрас: Riga, Elija iela, 20, dz. 25, „Bielaruskaja Škola u Latviji“. Упаўнаважан. маёмасьці ў Люцыне.

Купляйце, выпісывайце і пашырайце часопісь беларускай моладзі
«ШЛЯХ МОЛАДЗІ»

(Вільня, Завальная вуліца 6, кв. 10),

якая выходзіць што месяц ад 1929 году рэдагаваная Рэдакцыйнай Калегіяй. У часопісі „Шлях Моладзі“ зьмяшчаюцца стацьці у духу выхаваўча-грамадзкім, народным, апісваецца жыцьцё беларускага народу, вядзецца багаты адзел літаратуры, гісторыі, навукі, цікавай усячыны, хронікі і інш. Падпіска на „Шлях Моладзі“ за год каштуе: у Латвіі 3 латы, а у Літве—6 літаў. З Латвіі і Літвы падпіску на „ШЛЯХ МОЛАДЗІ“ прымае эксэдыцыя штомесячніка „Беларуская Школа у Латвіі“

Latvija, Riga, Elija iela, 20, dz. 25. Redakcija „Belaruskaja Škola u Latvii“.

Беларускае Выдавецтва у Латвіі прапануе

Беларускія адрывуныя календары на 1933 г.

Кошт паасобнага календара—80 сантымаў, а з перасылкай да хаты—90 сант. Groшы можна перасылаць пераводам, або паштовымі маркамі па адрасу: Riga, Elija iela 20, dz. 25. Baltkrievu Izdevnieciba.